

100 let 1926 - 2026 (1)

Evidenční listy výplatních strojů

V roce 1927 zavedla československá pošta podrobnější evidenci výplatních strojů formou evidenčních listů. Jejich historie je zatím zahalena mlhou. Není moc detailů známých o jejich vzniku a autorech. První se objevily v druhé polovině roku a v archivech se zachovaly ovšem bez další dokumentace (obrázky strojů, otisků, technické detaily apod.).

V archivech jsem objevil doposud první evidenční list, který byl vyhotoven v říjnu 1927 (viz obrázek níže zobrazený společně s pozdějšími otisky subjektu, kterého se evidenční list týkal - Spořitelna Královéhradecká Hradec Králové).

Výplatní stroj byl v pořadí 61. v Československu. Byl jím Francotyp, Anker, model A4 s horním číslem počítadla otisků. Otisk sběratelsky FR 6h - 4m (ov)- 1k. Dohlédací poštou byla pošta Hradec Králové 1. Otisk 1. dne 11. 1. 1928. Použití stroje bylo schváleno dne 29. 10. 1927.

Číslo stroje 700.

Povolení publikováno ve Věstníku MPT č. 52 z dne 14. 11. 1928.

Pošta měla dva registry:

a/ Registr povolení - zde číslo 56632 - XIII - 1927

b/ Registr čísla modelů - zde 580/III/1927.

Evidenční list byl doplněn ručně rudkou - číslo stroje v pořadí uvedení do provozu - zde "61":

Tento systém fungoval několik let, koncem 30. let se od něj upustilo. Zatím není známo, zda byl nahrazen nějakým novým systémem evidence. Lavina výplatních strojů přinesla nedůslednosti v evidencích. Vše bylo decentralizováno a základní evidence se ponechala v rukou dohlédacích pošt. Hlavní - zejména schvalovací a hlídací stran poplatků - dozor měly okresní či obvodní pošty (v Praze to bylo oddělení výplatních strojů na Hlavní poště v Jindřišské).

Zajímavé je, že od začátku se strojům říkalo "výplatní stroje" (nikoliv frankotypy, jak se ujalo mezi prvními sběrateli) a že uživatel (uvedený v úředních záznamech) byl nazýván jako "použivatel".

I. Výplatní stroj FRANCOTYP				
Použivatelova adresa		Model	Číslo	
Firma		stroje	klíčku	úředního záznamu
Spořitelna Královéhradecká Hradec Králové Velké náměstí čís.33		A/4 700	988	580/III 1927 <i>61</i>
Používání povoleno výnosem		Činnost zahájena		
ze dne	číslo	dne		
29.října 1927	56632-XIII- 1927	11.ledna 1928		
Používání zrušeno výnosem		Činnost zastavena		
ze dne	číslo	dne		
Poštovní úřad		Obvod.		
dohledací	podávací	fedileství		
Hradec Králové 1	Hradec Králové 1	2		

B | 1576

61
**SPORITELNA
KRÁLOVÉHRADECKÁ**

KRALOVÉHRADECKO
25 9.34

0372

CESKOSLOVENSKO
*100

SPORITELNA
KRÁLOVÉHRADECKÁ

Vzájemně pojišťovací banka „Slavia“

KRALOVÉHRADECKO
-4 9 37

8843

CESKOSLOVENSKO
*000

SPORITELNA
KRÁLOVÉHRADECKÁ

